

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/321/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221810
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4412221810.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 24. júna 2013 č. k. 9C/191/2012-45, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 41 ods. 1, § 41 ods. 2 písm. c), d), § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ako aj zisteným skutkovým stavom. Zo spisu sp. zn. 14Er/897/207 Okresného súdu Nové Zámky súd zistil, že dňa 09. 08. 2007 sa u súdneho exekútora začalo exekučné konanie na základe návrhu oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava proti povinnej S. N., o vymoženie sumy 350,83 eura s príslušenstvom, priznanej rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 25. 04. 2007 sp. zn. SR 2496/07. Dňa 15. 08. 2007 bola Okresnému súdu Nové Zámky doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 05. 11. 2007 bol súdny exekútor vyzvaný na doplnenie návrhu, dňa 19. 11. 2007 súdny exekútor návrh doplnil. Dňa 19. 06. 2008 súd žiadosť exekútora, čo do udelenia poverenia na vykonanie exekúcie o zaplatenie trov právneho zastúpenia oprávneného vo výške 703 eur, zamietol. Následne súd šetril pobyt povinnej, nakoľko sa nezdržiava v mieste svojho trvalého bydliska. Preto až dňa 24. 03. 2009 bolo možné vydať poverenie. Je nesporné, že medzi podaním návrhu na súd dňa 15. 08. 2007 a dňom vydania poverenia 24. 03. 2009 uplynulo 19 mesiacov, avšak exekučný súd vo veci pracoval v medziach svojich možností, vyzýval exekútora na opravu návrhu, zamietol časť návrhu o vydanie poverenia, doručoval uznesenie povinnej a potom pristúpil k vydaniu poverenia. Keďže žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná pred 01. 06. 2011, konkrétne dňa 15. 08. 2007, z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu, súd do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. V exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z

hľadísk vymedzených v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku oprávnený ex offa skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne (uznesenie NS SR 6Cdo 105/2011). Súd mal za to, že exekučný súd konal v predmetnej veci priebežne, bez zbytočných prieťahov. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu, najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do vydania poverenia na vykonanie exekúcie, vzhľadom na vykonané úkony smerujúce k posúdeniu zákonnosti vedenej exekúcie nie je takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v danej veci vysloviť namietané porušenie práva navrhovateľa na rozhodnutie o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase. Nakoľko súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup - existenciu prieťahov v predmetnom exekučnom konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne nevznikli a ani si ich neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, ako aj vytýkal neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastal názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré bolo z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Vytkol súdu prvého stupňa zamietnutie návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, v dôsledku čoho mu súd znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd prvého stupňa žiadne udržateľné dôvody. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. V ďalšej časti svojho odvolania vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý

rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31. 05. 2010 (ďalej len Exekučný poriadok) exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2 citovaného zákona súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné - kumulatívne spojenie všetkých troch základných predpokladov, je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu - nesprávneho úradného postupu nie je už potom dôvodné skúmať existenciu vzniku škody, či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak ich preukáže, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže.

Odvolací súd, vychádzajúc z dokazovania súdom prvého stupňa zistil, že exekučné konanie začalo dňa 09. 08. 2007 doručením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 15. 08. 2007 a dňa 24. 03. 2009 bolo súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave Záhradnícka 62 udelené poverenie. Udeleniu poverenia predchádzala

výzva exekučného súdu zo dňa 23. 08. 2007 realizovaná na súdneho exekútora za účelom doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti o zaplatenie trov právneho zastúpenia oprávneného zo dňa 19. 06. 2008, ako i úkony v súvislosti so šetrením pobytu povinnej, ktorá sa zdržiavala na neznámom mieste.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 05. 2010, teda v znení v čase začatia exekúcie obsahuje zákonnú lehotu na vydanie poverenia. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že v danej veci síce k rozhodnutiu súdu prvého stupňa do 15 dní odo dňa žiadosti o udelenie poverenia súdnym exekútorom (15. 08. 2007) nedošlo, avšak exekučný súd dňa 23. 08. 2007 realizoval výzvu na súdneho exekútora za účelom doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie, ako i dňa 19. 06. 2008 vydal rozhodnutie o čiastočnom zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následne, v dôsledku nemožnosti doručenia tohto rozhodnutia povinnej, vykonával úkony za účelom prešetrenia jej pobytu. Po realizáciu týchto úkonov dňa 24. 03. 2009 exekučný súd poveril exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 62 vykonaním exekúcie. I keď z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že exekučný súd o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia nerozhodol v lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, navrhovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa nepreukázal, že nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia zo strany exekučného súdu je v priamej príčinnej súvislosti s ním tvrdeným vznikom škody, ktorej existencia zo strany navrhovateľa nebola reálne preukázaná. Odvolací súd zvyrazňuje, že podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky platí, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote, keďže je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote a zohľadniť tak všetky okolnosti konkrétneho prípadu (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012). V konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu, ako jednej z podmienok zodpovednosti štátu za škodu, vznik škody, ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, v konaní pred súdom prvého stupňa nebolo potrebné už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody navrhovateľa, vrátane znaleckého dokazovania, ktoré by bolo v danej veci nadbytočné a nehospodárne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 OSP rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, k odvolacím dôvodom navrhovateľa dodáva, že keďže navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP). K zamietnutiu návrhu navrhovateľa došlo nesplnením podmienok na náhradu škody, pričom vzhľadom k dĺžke konania súdu nedošlo k predĺženiu trvania stavu právnej neistoty navrhovateľa do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu 1. stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní mu trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.